

**Regularvm Vtrivsqve Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regula XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](#)

1. Limita primo, nisi talia ædificia fierent ad emulationem, vel iniuriam alterius. Ita probat tex. in l. opus nonum. ff. de ope. pub. & ibi Bart. & in l. fluminum. in §. f. ibi, nisi animo nocendi. ff. de dā. infect. glo. in l. per prouincias. in verbo sui dominij. C. de ædific. priui. & in l. qu. cunq; castellorum. C. de fundis limitrop. lib. xij. in verbo, antiquitas. Bart. in l. j. in princ. ff. quod cuiusque vniuersi. nomi. & in l. f. ff. de colleg. illic. nu. 3. Innoc. in c. Pisaniis. de restitu. spoliat. Ang. in l. cum eo. ff. de seruit. vrba. præd. Ias. in d. l. ex hoc iure. nu. 8. vbi Clau. de Seyfello. nu. 16.
2. Secundo limita, quando quis ædificaret in Limitibus Imperij Castrum vel Fortalicum. d. l. quicunque castellorum. iuncta glos. ibi Innoc. in d. c. Pisaniis. Bartol. in d. l. fin. ff. de colle. illic. in d. nu. 5. Ange. in l. 12. tabularum. nu. 3. ff. ad l. Iul. maiest. Ias. in d. l. ex hoc iure. nu. 12.
3. Tertio limita, quando ædificia præberent materiam seditionis & scandali. vt tenet glo. in d. l. per prouincias. quia tunc publica utilitas prefertur. priuati. l. Lucius. ff. de euict. & l. item si verberatum cū sim. ff. de rei vend. Quod tamen intelligo esse verum, eriam si iste haberer licentiam Regis ad ædificandum Fortalicum: quia si talis ædificatio præberet seditionis materiam, tunc illud privilegium, si est postfacto incipit nocium esse, debet reuocari: Ita probat text. in c. suggestum. de decim. & in l. xlj. tit. 18. parte 3. & ita tenet Matth. de Attic. in const. Neap. lib. iiij. Rub. 19. nu. 5.
4. Quartio limita, vt procedat, qd quis posset ædificare ad hoc, qd officium sit licitum: sed ad hoc vt castrum vel locus habeat iurisdictionem, vel ius ciuitatis aut municipij, hoc non licet sine autoritate Regis. Ita tenet Bart. in d. l. f. ff. de Colleg. illic. nu. 15. & in l. fin. ff. quod cutiusq; vniuersi. nomi. quem sequitur Claudio de Seysel. in d. l. ex hoc iure. nu. 14. & ita debet intelligi dictu Inno. in c. cum ab ecclesiis. nu. 1. de offic. ordin.
5. Quinto limita, nisi per sententiam essent muri destructi: quia tunc non possunt refici, vel de novo ædificari sine licentia regis. Ita tenet Joan. Fab. in l. seruus. C. de pœn. quem sequitur Chassane. in consuetud. Burgundian. titu. {De forestz}. §. ix. nu. 4. Matth. Affii. in d. rub. xxix. nu. 6. pro qua opinione est text. in l. sacra loca. in §. muros. ff. de ter. diuisio.
6. Sexto limita, nisi esset consuetudo, vt quis non posset ædificare Castrum vel Fortalicum: quia tunc illa consuetudo valet. Ita tenet Chassane in d. tit. {Des forestz}. §. ix. nu. 4.
7. Septimo limita, vt ista regula non procedat de iure nostro regio: vt in l. viij. tit. 7. lib. 4. ordin. & in l. 47. Tauri, in fi. & in pragmatica lxx. in antiquis, fol. 57. vbi habetur neminem posse sine licentia principis ædificare, aut reficere Castella.

R E G U L A X X X I I I .

AB EDIFICARE, & elevar potest quis usque ad coelum domum suam.

D. Petri Duen.

suam. Hanc regulam ponit text. in l. altius. & in l. si hēdibus. C. de serui. & aqua. in l. fin. in §. ff. quod vi aut clam. cum aliis iuribus al lega. in gloss. in d. l. altius. De iure nostro regio text. in l. xxv. titu. 32. par. 3. Hanc regulam ponit Soci. in regula c. vbi eam quadrupliciter limitat.

2 Amplia primo ultra eum, q̄ in tantum procedat regula nostra, q̄ etiam si domus mea steterit per mille annos iuxta domum tuam non ædificata. probe potero eam ædificare. Ita probat gl. in l. qui lumini bus. in verbo. formam. in f. ff. de ser. vrba. præ. & gl. in c. Abb. in verbo. alciatensem monachum. de verb. signif. Ita tenet Ias in §. æque si agat. nu. 41. Insti. de actio.

3 Secundo amplia, etiam si eleuando quis domum suam officiat lum inibus vicini: quia tunc potest predictam domum eleuare. nisi ei debeatur seruitus altius non tollendi. Ita probat text. in d. l. altius. & in d. l. si in edibus. & in l. cum eo. ff. de serui. vrba. prædio. etiam si vi cinus esset minor vel pupillus: vt in l. altius. ff. si serui. vend. iuncta gl. ibi Dec. in l. nullus videtur. num. 1. & ibi Cagnol. nn. 4. ff. de reg. iur. Coras. in lib. 3. Miscellanæorum. c. 24. nu. 3. Aymon. cons. 34. num. 2. vol. j. Bertrand. in cons. xxix. nu. 2. & in cons. ccxxiiij. nu. 1. vol. iij. & in cons. lxvij. nu. 1. vol. iij. prime impressionis.

4 Tertio amplia procedere, etiam si in totum obscurarentur lumina seu ædes vicini. d. l. cum eo. & ibi hoc tenet Bald. & Paul. in l. binas ædes. nume. 2. in lect. Auionen. ff. de seruitut. vrban. Ange. nu. 1. in d. l. cum eo. & Cæpol. in tract. seru. vrban. prædio. c. 39. nu. 1. in fin. lices Soc. in d. reg. cx. in 4. fallen. teneat expresse contra. que opinio fal sisima mihi videatur. maxime cum text. in quo se fundat in iure non reperiatur.

5 Limita primo hanc regulam ultra Socin. quando seruitus esset im posita per pactum: vt in l. inter seruitutes. cum sequē. ff. de seruit. vr banorum prædiorum. & ita tenet Corasi. in l. j. num. 27. cum aliis. ff. de seruitutibus.

6 Secundo fallit, quando ædes vicini haberent lumen ex publico: quia tum vicinus ædificando nocere non potest talibus luminibus: nam non licet vicino aliquid in publico facere, quin licet alteri prohibere: vt. ff. ne quis in loco pub. per totum. Ita tenet glo. in l. fluminū. in §. si. in verbo non teneri. ff. de dam. infe. & ita tenet Bartholom. Cæpol. vbi declarat istam limitationem. in tract. de seru. vrba. præd. cap. xxix. nu. 2.

7 Tertio limita, quando quis habet plures domus. & legat vsum fructum vnius alicui: nam tunc hēres non potest obscurare domum vsum fructuarium in totum: sed debet modicum lumen quod habitantiibus sufficiat relinquere. Ita probat tex. l. si is qui binas. ff. de vsum fruct. & in l. binas ædes. & ibi gl. ff. de ser. vrba. præd. ita tenet Ias. in d. l. ex hoc iure. nu. 15. ff. de iust. & iu. Hypp. in singu. 154. Corasi. in libr. 3. Miscella. c. 24. nu. 6.

8 Quarto fallit, quando esset statutum, vel consuetudo ædificandi

vſq;

vñq; ad certam mensuram: vt est glo. in l.j. C.de ædifi. priuatis. & in l. qui luminibus. ff. de ser. vrb. præd. quas sequitur Cæpol. in trac. seru. vrb. præd. c. 27. nu. 5. Coras. in l.j. nu. 12. ff. de seru. & in lib. 3. Miscell. c. 24. nu. 8.

¶ Quinto fallit, quando quis ædificaret super re communi ipsius labo-
ranti, & eius cuius luminibus officit: quia tunc non potest obscurare
lumina alterius domus quæ etiæ propria dicti sui consocij, & iste talis
ædificando tenet formam antiquam seruare secundum quam erat
ædificatum, & si nunquam fuit ædificatum super ipso pariete, melior
est conditio prohibentis: vt in l. Sabinus. ff. commu. diuid. & in c. in
re communi, & ibi Ioan. And. & Din. de reg. iur. lib. 6. & ita tenet
Alberic. d.l. altius. quem sequitur Cæpol. de seruitu. vrb. prædi. c. 36.
nu. 10. & c. 39. nu. 7.

¶ Sexto fallit, quando area in qua fractus triturantur, & paleæ
fructibus discernuntur, non possit habere ventum nisi ab una parte,
quia tunc ipso iure prædio vicini seruitus imposita esse videtur, ne pos-
sit altius tollere, & ventum impedit. Ita probat tex. & ibi Docto-
per eum. in l. fi. in §. j. C.de seruit. & aqua tex. & ibi gl. j. & Ange. in
l. Imperatores. ff. de seruit. vrb. prædi. & ita tenet Ioann. de Imo. in l.
si prius. nu. 9. ff. de no. oper. nun. Iaf. in l. ex hoc iure. nu. 14. ff. de iust.
& iure Ioan. Coras. in l. 3. Miscel. c. 24. nu. 4.

¶ Septimo fallit, quando quis ædificaret animo nocendi vicino, &
sibi non prodest: vt est text. iuncta glo. in l.j. in §. denique el 2. ff. de
aqua plu. arcen. & in l. fluminum in §. fi. iuncta glo. ibi. in verbo, non
teneri. ff. de dam. infect. & ita tenet Cin. Bald. & doct. in d.l. altius.
per tex. in l. opus. ff. de oper. publ. facit etiam tex. in l. qui data ope-
ra. in prim. ibi. sine lucro hoc affectauit. ff. ex quib. cau. maio. & hanc
opinionem tenet Paul. de Cast. in d.l. cum eo. Deci. in l. nullus. nu. 1.
ff. de reg. iur. & ibi Hieroni. Cagno. nu. 4. Hippoly. in sing. 154. Fran-
de Ripa. in l. de pupillo. in §. meminisse. nume. 34. per gloss. ibi. ff. de
dam. infect. Alexand. in consil. clxxvij. nume. 4. vol. 2. Stephan.
Beltran. con il. cccxxxix. nume. 1. volum. 2. prime impressionis. Ay-
mon. consil. 9. nume. 1. volu. 1. Marian. Socin. Iun. in consil. lxxvj.
vol. 2. Cora. in lib. 3. Miscellan. c. 24. nume. 5. Alc. in tract. præsum-
ptio. iii. regula. præsumpt. 13. nume. 1. Iaf. in l. ex hoc iure nume. 8. ff.
de iusti. & iu. Francisc. de Ripa in l. quo minus. nume. 26. ff. de flu-
min. De iure regio est tex. pro ista opinione in l. xix. titu. 33. par-
te iij. & ibi gloss. Et ista opinio est vera & communis vt ex supra-
dictis. Docto. pater: licet Alberic. teneat contrarium in d. l. altius. &
Angel. in d.l. cum eo. num. 2. Florian. in l. Sabinus. nume. 2. ff. commu-
ni diuidunt, que opinio vt supra diximus communiter a Doctorib.
reprobatur.

¶ Octavo fallit in scalis: nam quis iuxta scalas ædificare non potest,
ita quod luminibus earum officiatur, licet seruitus constituta non sit:
Ita tenet Barth. Cæpol. in tract. seruit. vrbano. prædio. capi. xxxix.
nume. 4.

Regula